

EKONOMIKOS
IR INOVACIJŲ
MINISTERIJA

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

Pažangesnė LIETUVA – novatoriški ir pažangūs ekonomikos pokyčiai

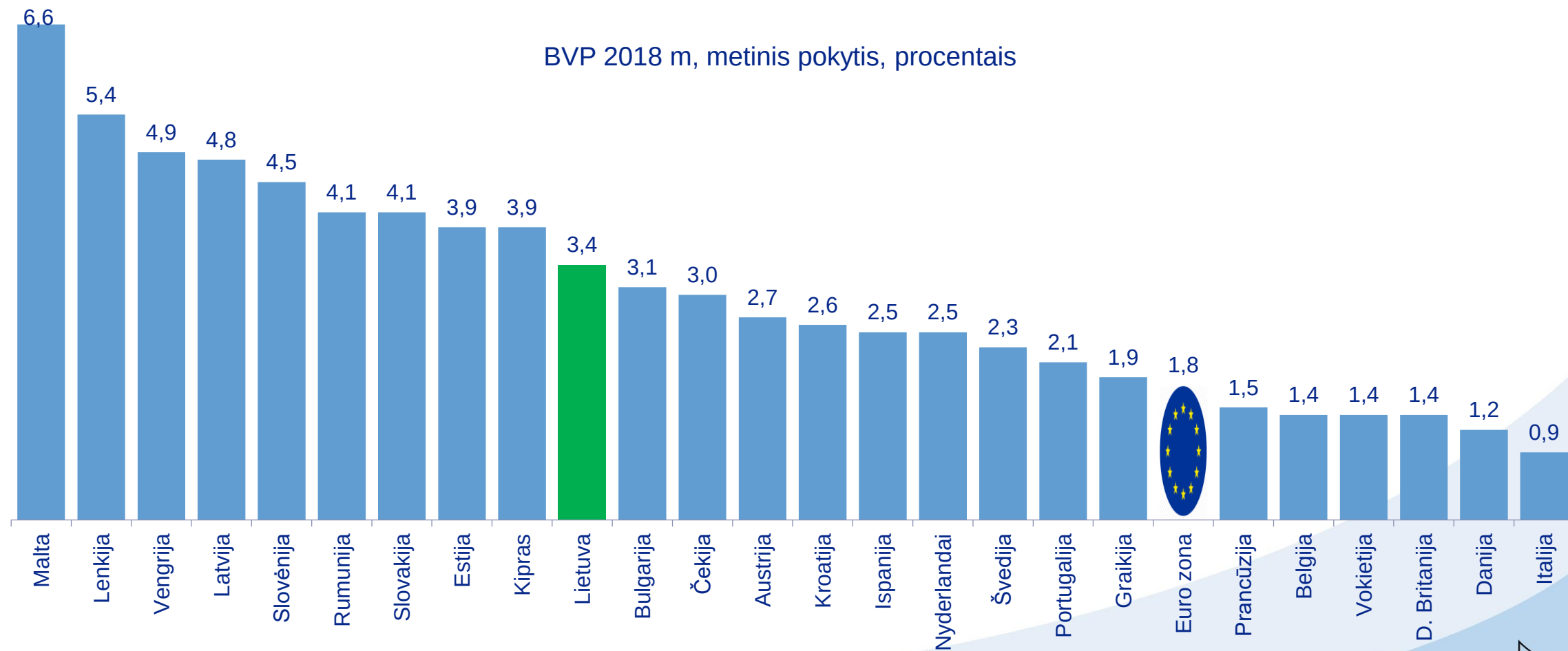
ES investicijos 2021- 2027

Jekaterina Rojaka
Ekonomikos ir inovacijų viceministrė

2019 m. liepos 19 d.

Valdemas Razumas
Švietimo, mokslo ir sporto
viceministras

Lietuva auga beveik dvigubai sparčiau už euro zonos vidurkį

Šaltinis: Eurostat

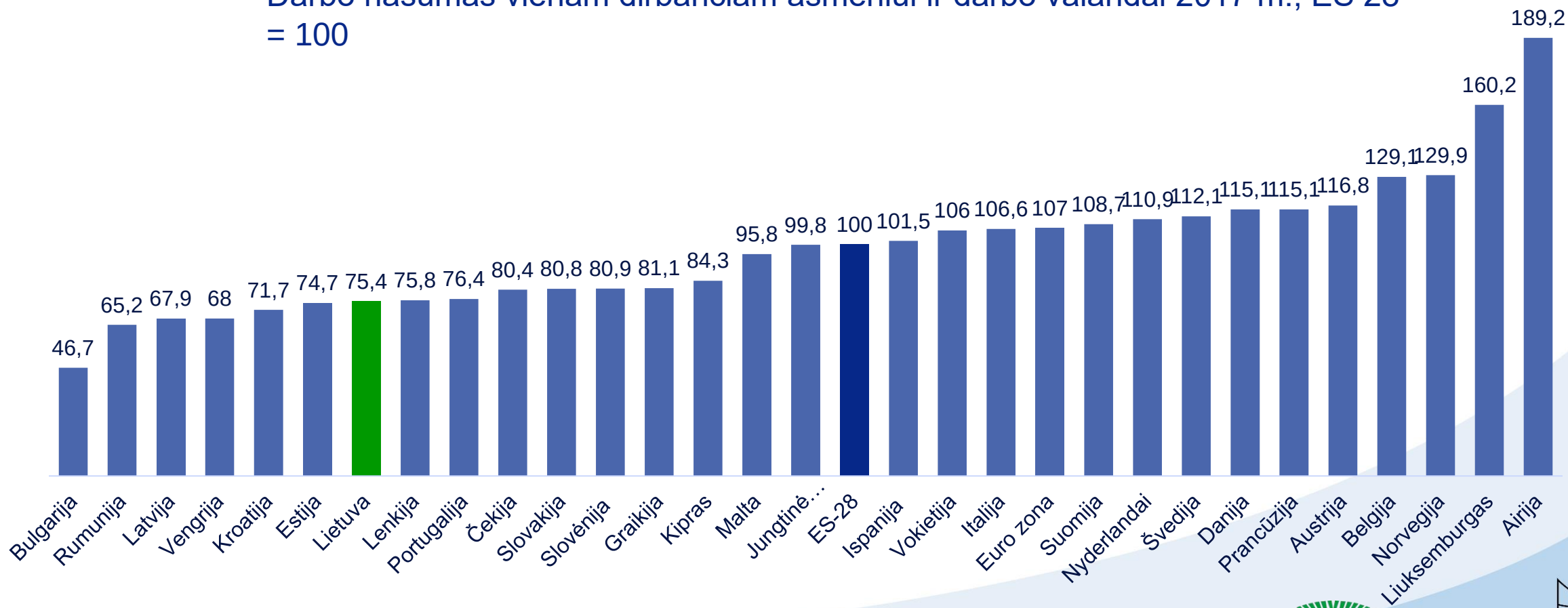
ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

EKONOMIKOS
IR INOVACIJŲ
MINISTERIJA

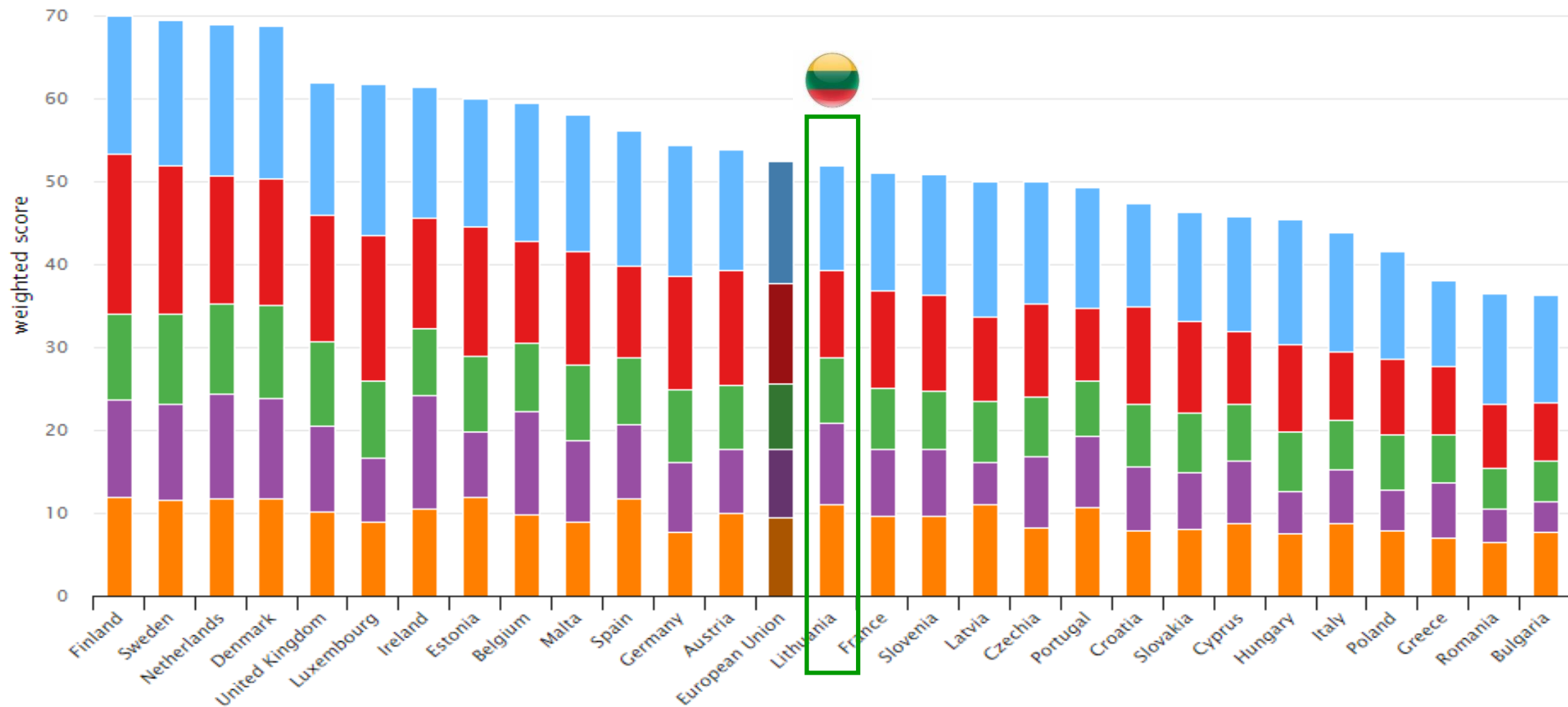
Tačiau Lietuva vis dar atsilieka pagal darbo našumą

Darbo našumas vienam dirbančiam asmeniui ir darbo valandai 2017 m., ES 28
= 100

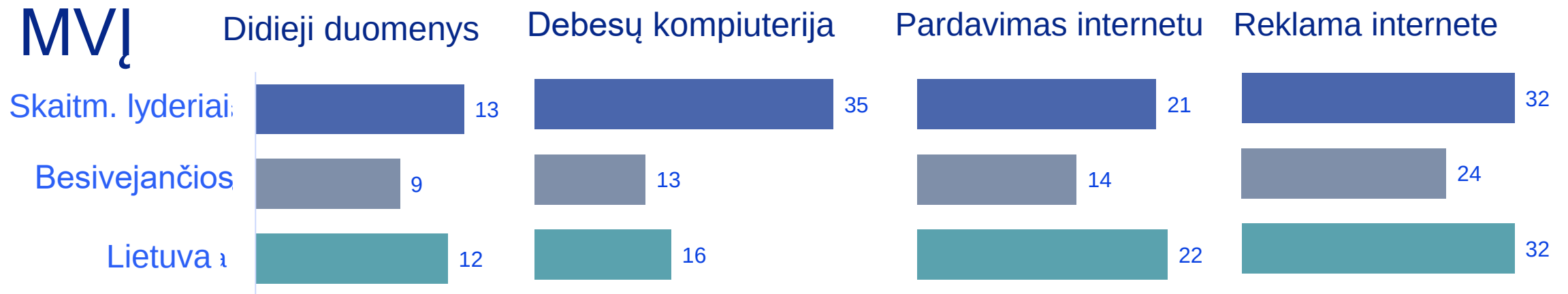

Lietuva vis dar žemiau ES vidurkio skaitmeninio srityje...

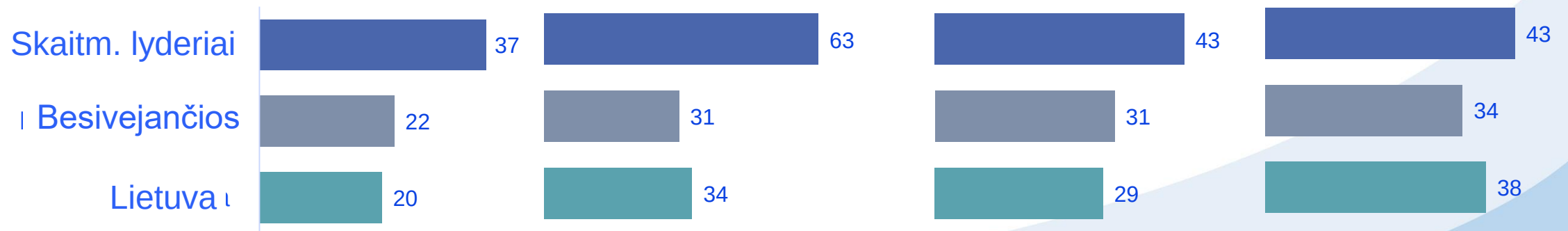
Skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indeksas 2019 m.

... ir pagal skaitmeninių įgūdžių įveiklinimą

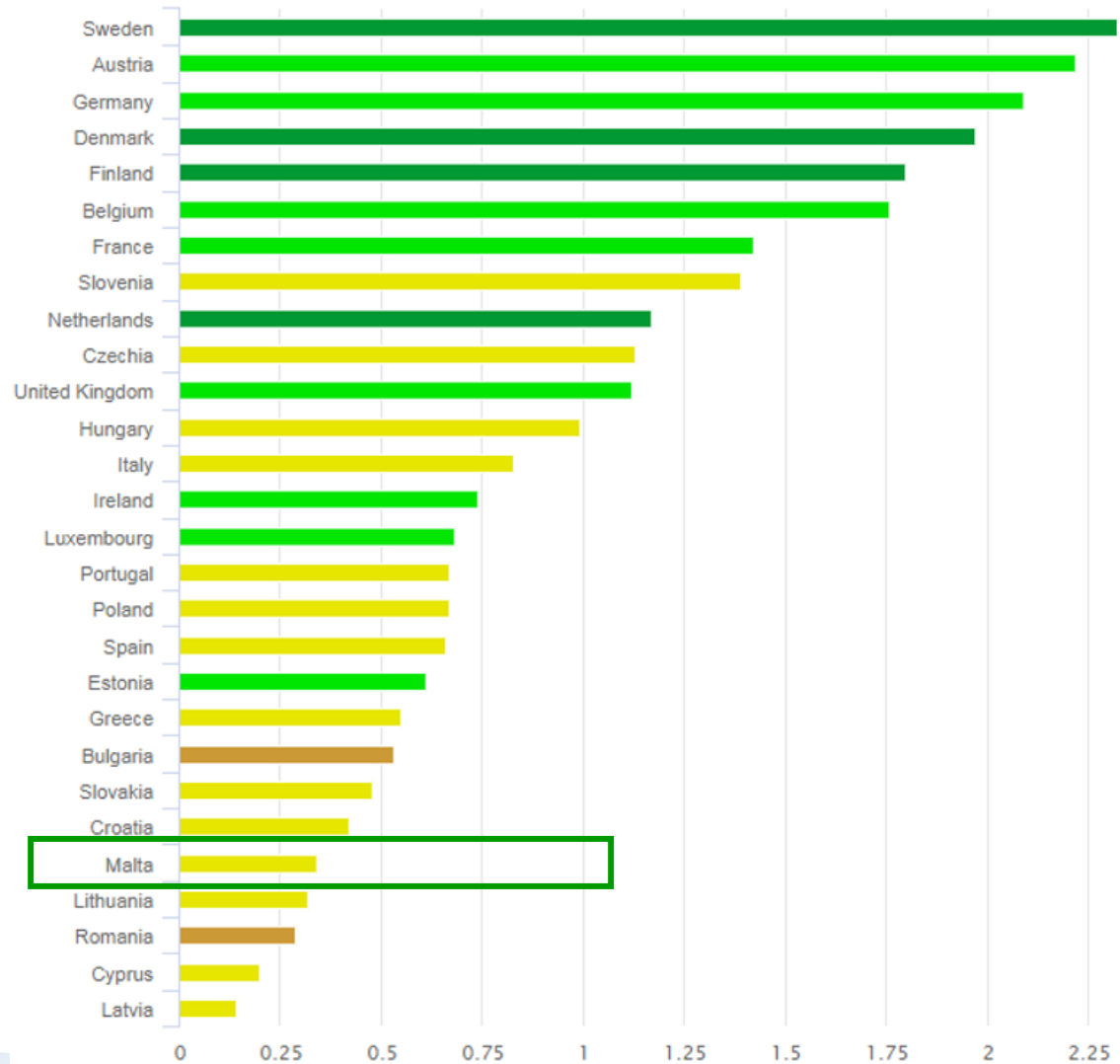

Didelės įmonės

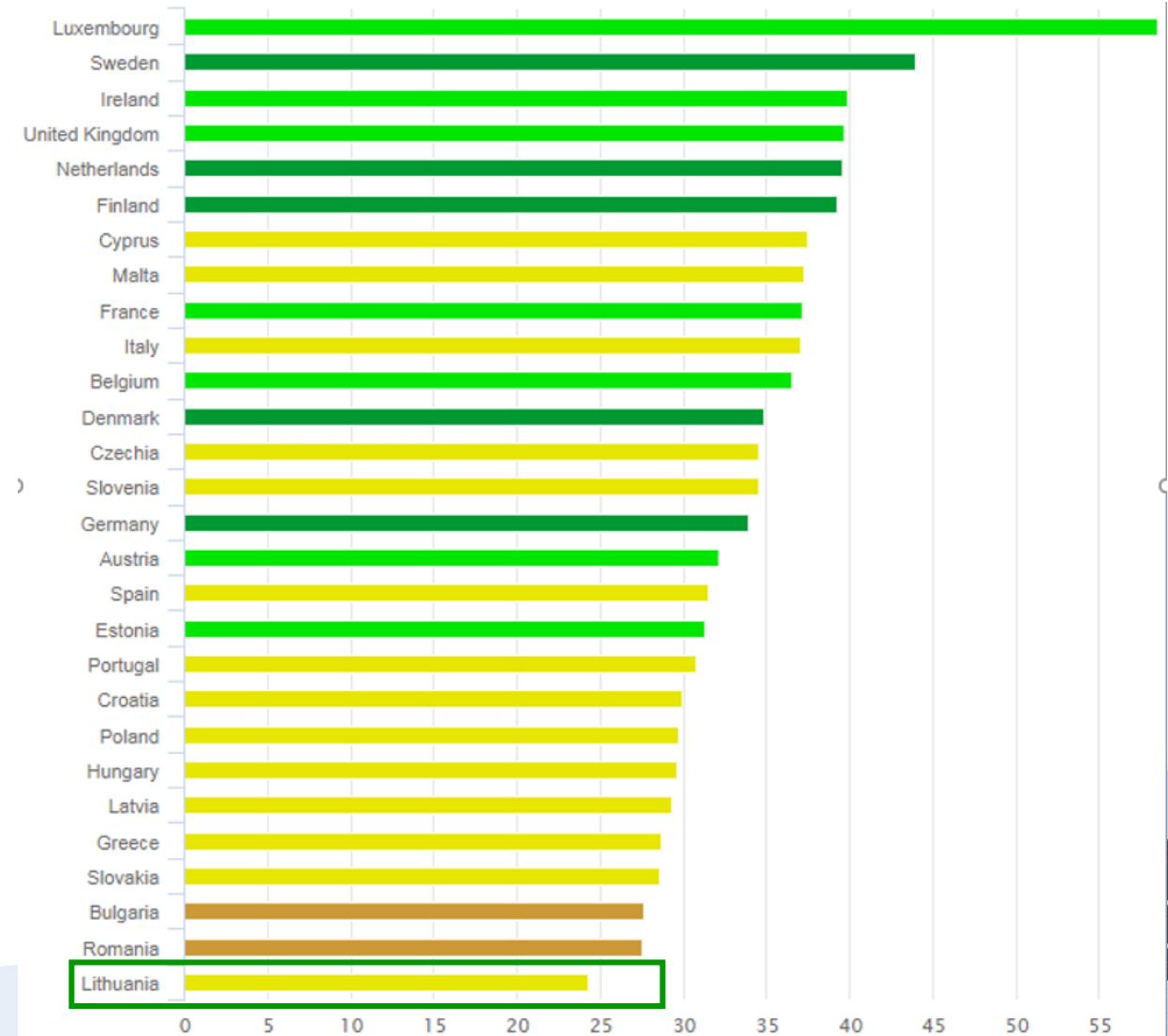

Nepaisant progreso diegiant inovacijas, Lietuvos atsilikimas šioje srityje - akivaizdus

Verslo išlaidos MTEPI, proc.

Daug žinių reikalaujančių paslaugų dalis, proc.

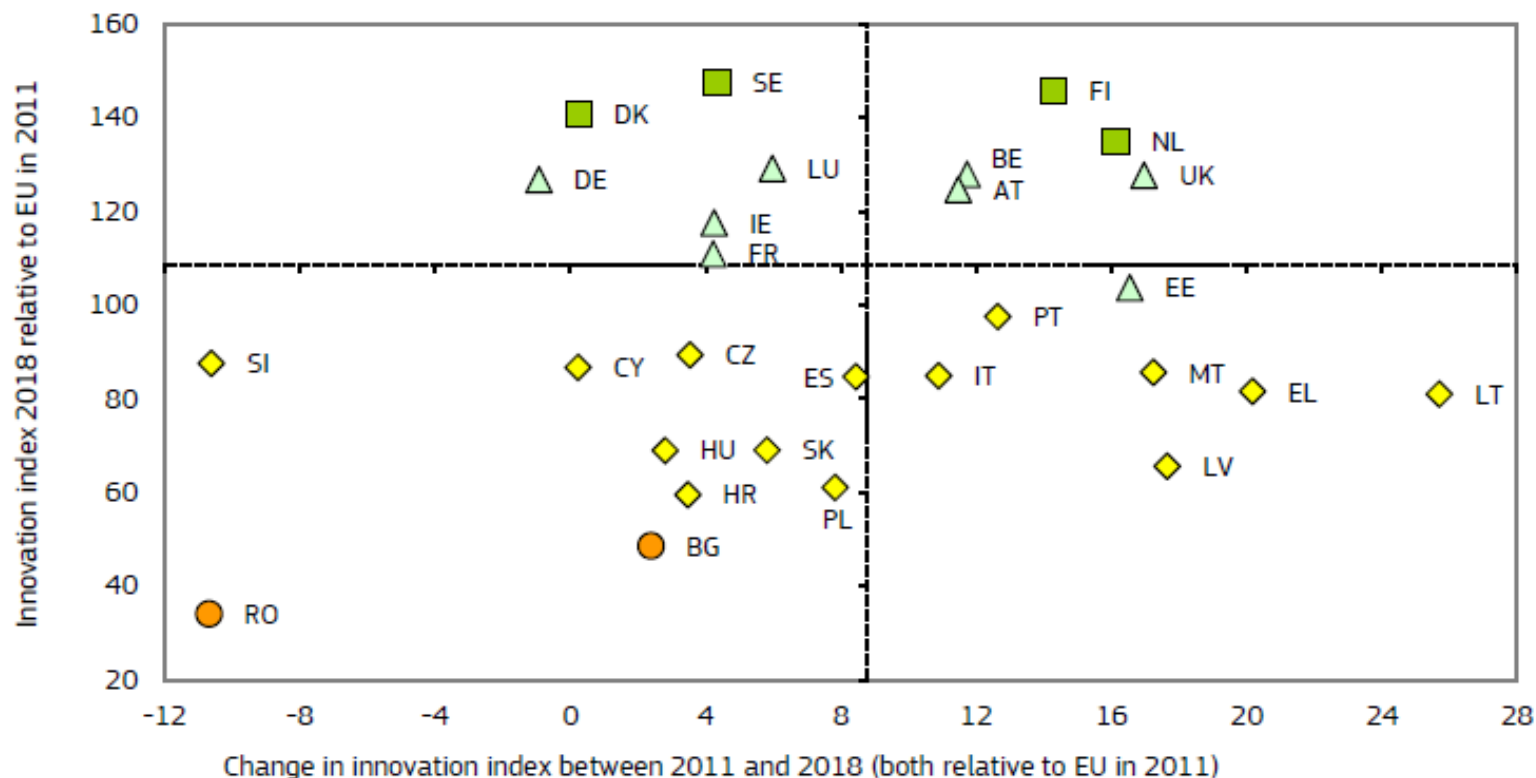
POKYTIS

Remiantis Europos inovacijų švieslentės 2019 ataskaita, Lietuvos pažanga mokslo ir inovacijų (MTEPI) srityje 2011-2018 m. laikotarpiu yra didžiausia visoje ES.

- Lietuvos pažanga - 25,7 %.
- ES vidurkis – 8,8 %.

ES13 lyderės:

- Estijos pažanga – 16,5 %,
- tačiau Slovėnijos pasirodymo suminis įvertis **sumažėjo net 10,6 %.**

Mokslo kokybė

*(kelių mokslo rodiklių
rezultatų EIS 2018 ir EIS 2019
palyginimas)*

1

**14 proc. išaugo Lietuvos
autorių mokslo straipsnių,
patenkančių tarp
labiausiai cituojamų
publikacijų, skaičius**

2

**8,5 proc. augo su užsienio
autorais kartu publikuotų
straipsnių skaičius**

3

**Bendradarbiaujant su
verslu parašytų mokslinių
publikacijų dalis didėjo
25 proc.**

4

**9 proc. išaugęs Lietuvos
mokslinių tyrimų
sistemos patrauklumo
suminis subindeksas**

VU Biotechnologijos institutas

Ištakos: Sąjunginiame taikomosios enzimologijos mokslinių tyrimų institute, įkurtame 1975 m.

Statusas: technologinis-taikomasis, ruošė išgrynintų fermentų gamybos technologijas bei tyrė tokių fermentų panaudojimo galimybes.

Plėtra: nuo 1991 m. suteiktas valstybinio mokslo instituto statusas ir pavadinimas **Biotechnologijos institutas “Fermentas”**.

1995 m. LRV nutarimu Institutui suteikiamas naujas pavadinimas – **Biotechnologijos institutas**.

1994 m. įkurtos individualios dukterinės mokslinės-gamybinės įmonės: **Fermentas, Biofa**.

1995 m. įmonės privatizuotos, atitinkamai, AB “Fermentas” (parduotas tarptautinei kompanijai „**ThermoFisherScientific**“) ir AB “Biofa” (“**Sicor Teva**”).

ThermoFisher
S C I E N T I F I C

TEVA

Baltics
Sicor Biotech UAB

Investicijos į MTEP pagal finansavimo šaltinius

MTEP išlaidos pagal finansavimo šaltinį (angl. source of funds) – rodiklis rodo sektoriaus pasiryžimą investuoti į visad rizikingą MTEP veiklą.

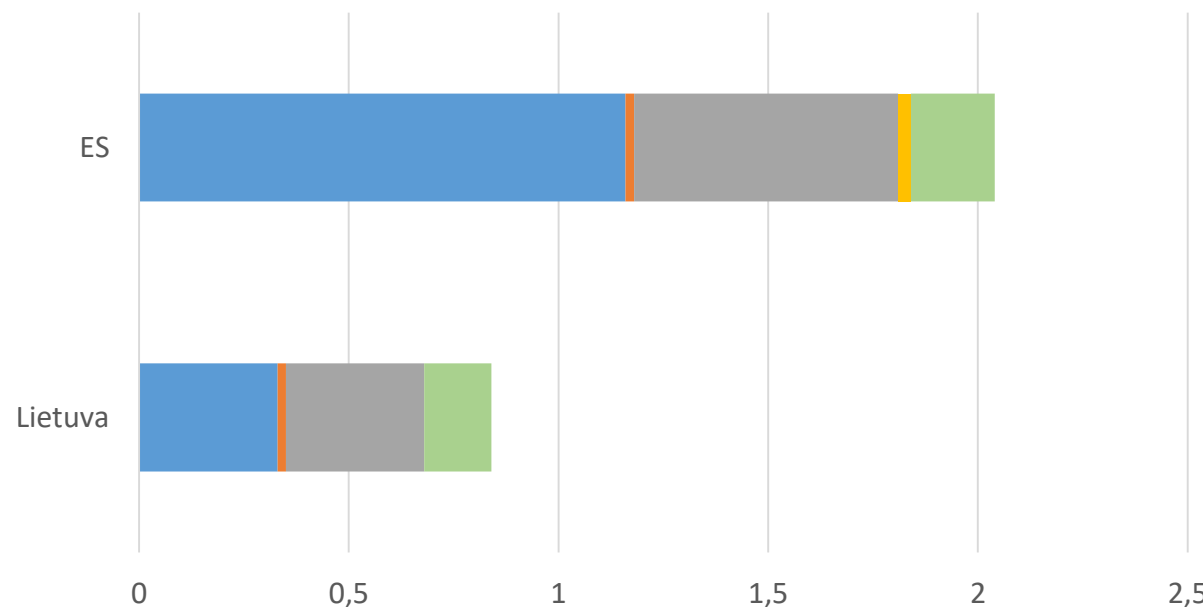
Lietuvos investicijos į prioritetinę MTEP sritį tesudaro 41 proc. ES vidutiniškai išleidžiamų lėšų MTEP (2016 m.):

- Lietuva - **0,84 proc.** nuo BVP (arba 328 mln. Eur),
- ES vidurkis – **2,04 proc.** nuo BVP.

Didžiausias skirtumas pagal MTEP finansavimo šaltinius:

- Valstybės biudžeto lėšų dalis MTEP yra bene **2 kartus mažesnė** nei vidutiniškai ES
- Lietuvos verslo sektorius MTEP išleidžia beveik **4 kartus mažiau** (proc. nuo BVP) nei vidut. ES

Išlaidos MTEP pagal finansavimo šaltinius
(proc. nuo BVP, 2016)

	Lietuva	ES
■ Verslas	0,33	1,16
■ A. mokslas	0,02	0,02
■ Valstybės biudžetas	0,33	0,63
■ Priv. ne pelno	0	0,03
■ Užsienis	0,16	0,2

Suma – 0,84 proc. nuo BVP (2016), 0,89 proc. – 2017 m.

Duomenų šaltinis: Eurostat.

Bendradarbiavimas investicijų planavimo procese 2021-2027 (EIM)

Uždavinys	Data	Dalyviai
1.1 Moksliniai tyrimai ir inovacijos, pažangios technologijos	09/05/2019	<i>Viešosios įstaigos, verslo asociacijos ir kt.</i>
1.2 Skaitmeninimas	15/05/2019	
1.3 MVĮ augimas ir konkurencingumas	04/04/2019	
1.4 Sumaniajai specializacijai, pramonės pereinamajam laikotarpiui ir verslumui reikalingi įgūdžiai	09/05/2019	

Bendradarbiavimas investicijų planavimo procese 2021-2027

(ŠMSM)

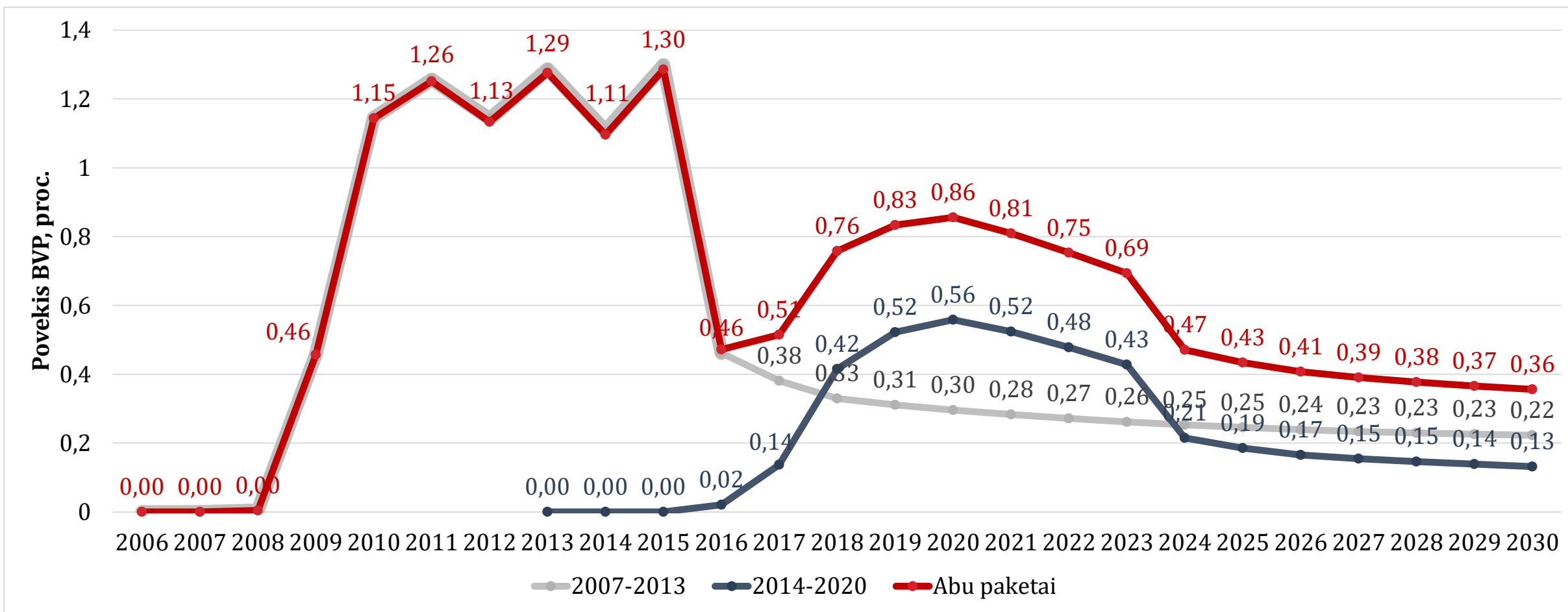
Socialinių partnerių įtraukimas:

- Diskusijos rengiant **Nacionalinę pažangos programą** (2019-05-03, 2019-07-09)
- **Diskusija dėl pasirengimo 2021–2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų laikotarpiui** (2019-05-23). Dalyvavo:

- ☐ universitetai
- ☐ kolegijos
- ☐ LMA
- ☐ LMT
- ☐ MOSTA
- ☐ įvairių mokslo ir švietimo asociacijų atstovai
- ☐ Lietuvos jaunimo organizacijos taryba
- ☐ Lietuvos verslo, pramonės konfederacijos
- ☐ suinteresuotų ministerijų atstovai ir kt.

Metinis BVP augimas, lyginant su scenarijumi be ES investicijų

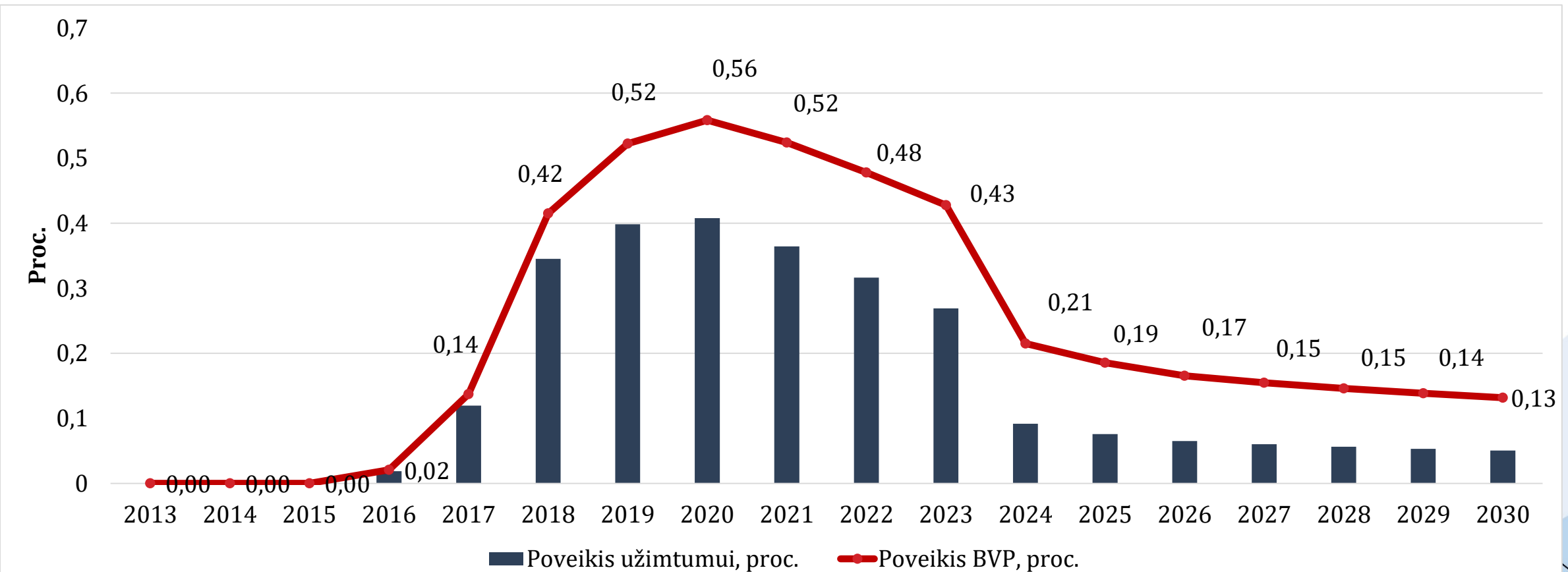

Vertinimo teorinį pagrindą sudarė HERMIN / HERLIT makroekonominis modelis. Nacionalinėje ir ES viešosios politikos analizės praktikoje makroekonominiai modeliai yra vienas labiausiai pripažįstamų paramos programų investicijų poveikio vertinimo instrumentų. HERMIN makroekonominio modeliavimo sistema yra sukurta valstybės intervencijų vidutinės ir ilgo laikotarpio trukmės poveikiui analizuoti ir vertinti. Šie modeliai naudojami Europos Komisijos ir Europos Parlamento užsakymu atliekamuose vertinimuose.

Šaltinis: HERLIT-16, Ekonomikos ir inovacijų ministerija

Modelis parodo 0,56 proc. spartesnį BVP augimą ir 5,9 tūkst. papildomų darbo vietų dėka ES investicijų 2020 m.

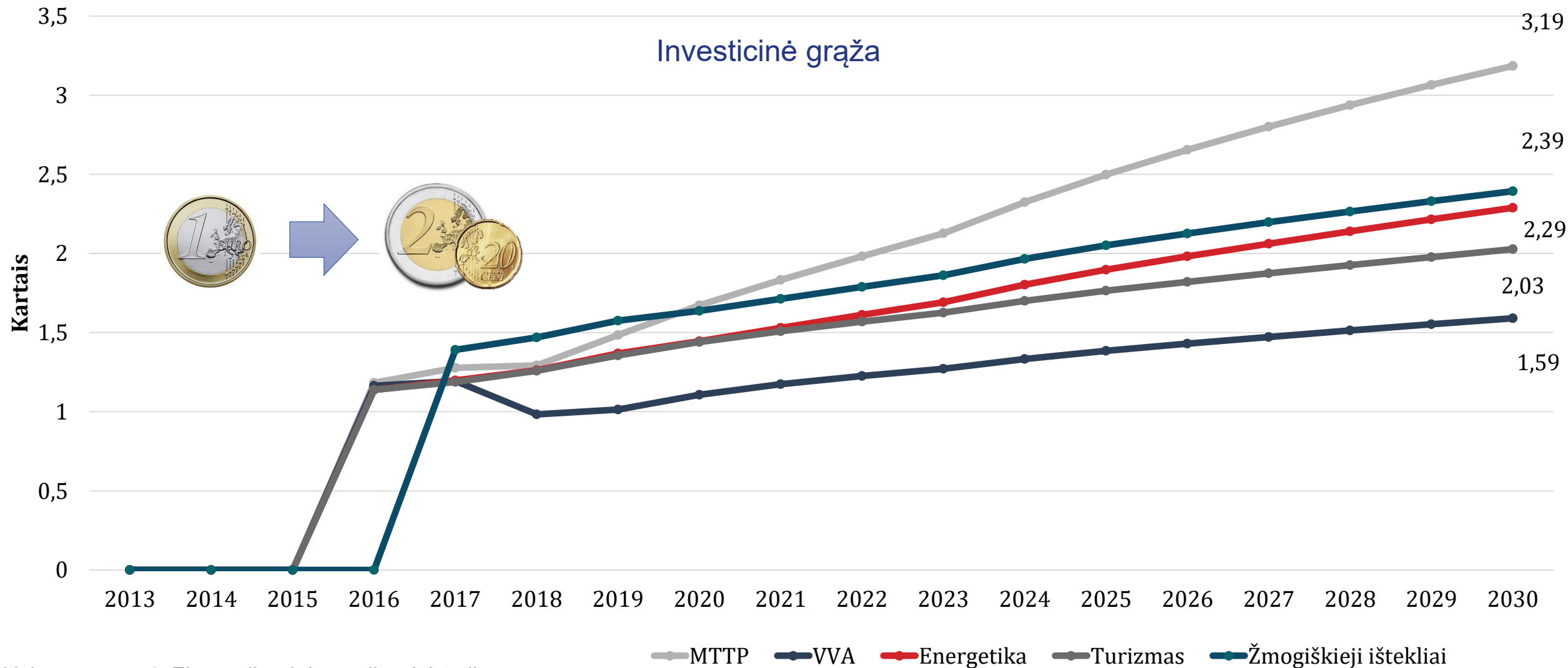
Metinis BVP augimas ir užimtumas, lyginant su scenarijumi be ES investicijų, proc.

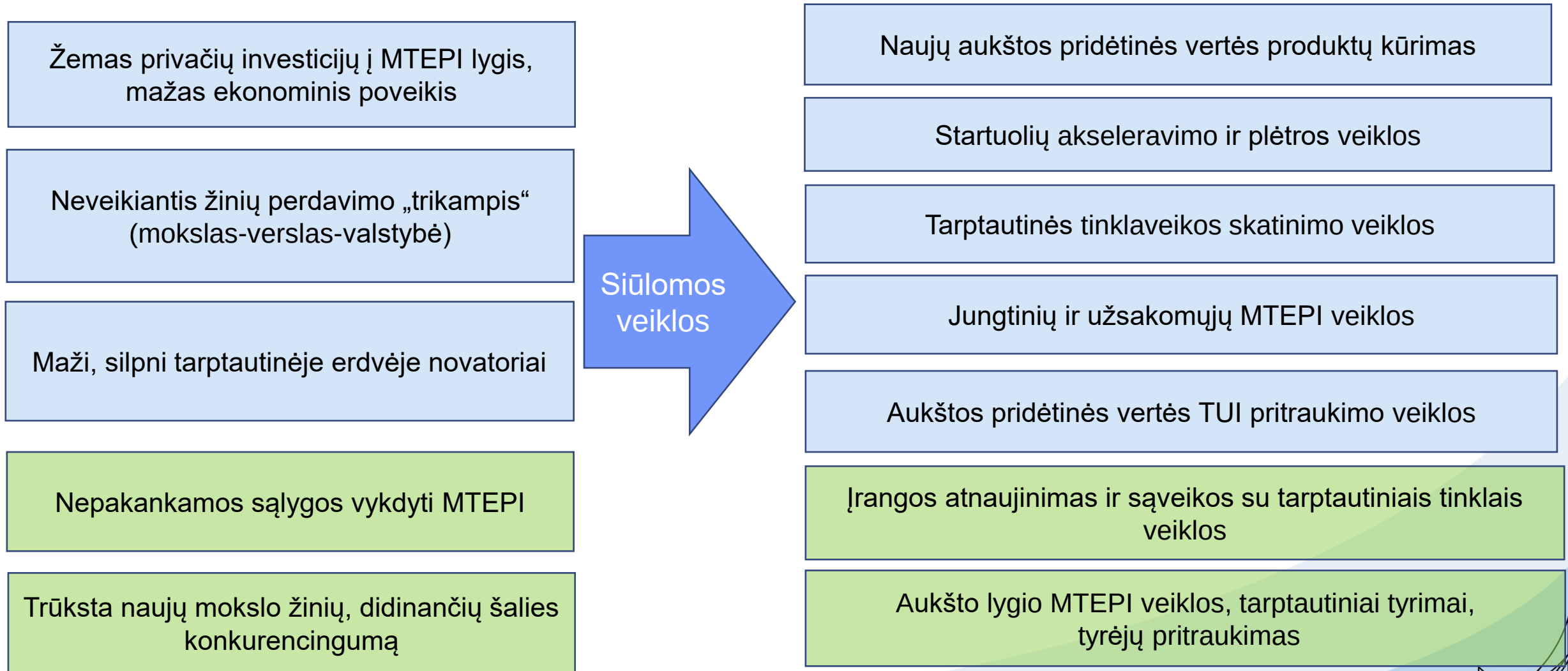

**Pažangesnė LIETUVA:
novatoriški ir pažangūs ekonomikos
pokyčiai**

Vidutiniškai dėl įgyvendintų projektų numatoma papildomai sukurti pridėtinė vertė 2,2 karto viršis išlaidas šiems projektams, o didžiausia ekonominė nauda numatoma iš MTEP srityje

1.1. uždavinys „Stiprinti mokslinių tyrimų ir inovacinius pajėgumus ir diegti pažangiąsias technologijas“

Naujų aukštos pridėtinės vertės produktų kūrimas

EIMIN

Gaminių ir paslaugų, įskaitant skaitmenines inovacijas kūrimo veiklos, įskaitant ankstyvąją naujai sukurtų produktų bandomąją gamybą ir parengimą rinkai, intelektinės nuosavybės kūrimą, apsaugą ir licencijavimą, įmonių MTEPI infrastruktūros (kuri nėra prieinama viešai) kūrimą, idėjų vystymą ir konsultavimą. (MVĮ, didelės įmonės; finansinės priemonės ir subsidijos)

Startuolių akseleravimo ir plėtros veiklos

Investicijos į materialųjį ir nematerialųjį turtą, apyvartinį kapitalą, pardavimų ir rinkodaros veiklas, konsultavimą ir darbo erdvės suteikimą (ang. soft landing). (Sparčiai augančios pradedančios MVĮ, startuoliai, antreprenieriai; finansinės priemonės ir subsidijos)

Tarptautinės tinklaveikos skatinimo veiklos

Tarptautinės tinklaveikos skatinimo veiklos (į bendrą vertės grandinę susijungusių įmonių tinklai (klasteriai). (MVĮ ir didelės įmonės; subsidijos)

Jungtinių ir užsakomųjų MTEPI veiklos

Jungtinių ir užsakomųjų MTEPI veiklos, įskaitant ikiprekybinius, inovatyviuosius, reikminius pirkimus, mokslo, verslo ir valstybės sąveikas įgyvendinant sumanios specializacijos prioritetus (MVĮ ir didelės įmonės, taip pat svarstyta įtraukti viešojo sektoriaus, socialinio verslo subjektus; subsidijos)

Aukštos pridėtinės vertės TUI pritraukimo veiklos

Aukštos pridėtinės vertės TUI pritraukimo veiklos, kurios sudarytų prielaidas sumanios specializacijos strategijos MTEPI srityje įgyvendinimui (Viešojo sektoriaus organizacijos, MVĮ, didelės įmonės, bendradarbiaujančios su MVĮ; subsidijos)

Kurti palankias sąlygas aukšto lygio MTEPI

MTEPI infrastruktūros atnaujinimas ir eksperimentinės plėtros veiklai skirtos infrastruktūros (technologinės, testavimo, bandomosios gamybos įrangos ir pan.) kūrimas

Šalies ir tarptautinių MTEP infrastruktūrų sąveikos užtikrinimas jungiantis į tarptautinius tinklus

Kurti naujas mokslo žinias, didinančias šalies konkurencingumą

Aukšto lygio MTEP veiklų skatinimas

Tarptautinių MTEP projektų vykdymas, apimant finansavimo užtikrinimą projektams, gerai įvertintiems tarptautinėse programose, tačiau negavusiems finansavimo

Kompetencijos centrų veiklos skatinimas

MTEP veiklų, orientuotų į socialinių iššūkių sprendimą ir verslo poreikius bei naujų produktų/technologijų kūrimas ir plėtra

Ekscelencijos centrų veiklos skatinimas

Dalyvavimo tarptautinėse mokslo ir inovacijų programose skatinimas

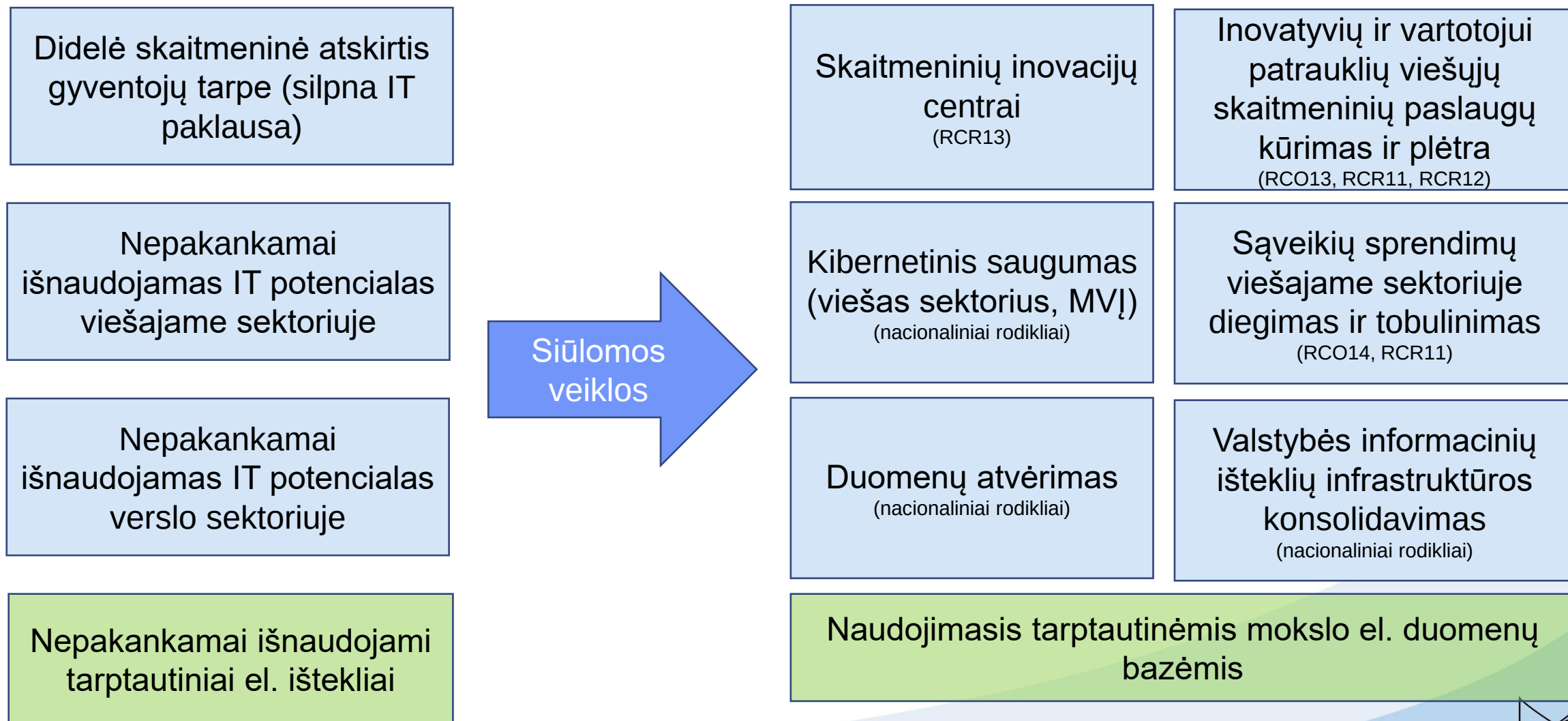
Mokslinių tyrimų ir technologijų organizacijų (RTO) veiklos skatinimas

Užsienio tyrėjų pritraukimas vykdyti MTEPI veiklas, orientuotas į žinių komercinimą

Skaitmeninimas piliečiams, įmonėms, vyriausybėms

1.2. uždavinys „Pasinaudoti skaitmeninimo teikiama nauda piliečiams, įmonėms ir vyriausybėms“

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

EKONOMIKOS
IR INOVACIJŲ
MINISTERIJA

centrai

Skaitmeninių technologijų kompetencijų centrų plėtra, nacionalinio skaitmeninio inovacijų centrų tinklo kūrimas, skaitmeninių inovacijų centrų integraciją tarptautinėse vertės grandinėse (MVĮ, didelės įmonės; subsidijos, finansinės priemonės)

Kibernetinis saugumas (viešas sektorius,

Naudojimosi elektroninės atpažinties priemonėmis ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugomis skatinimas, įskaitant kibernetinį saugumą MVĮ. (Viešosios institucijos; subsidijos, finansinės priemonės)

Inovatyvių ir vartotojui patrauklių viešųjų skaitmeninių paslaugų kūrimas ir plėtra

Inovatyvių ir vartotojui patrauklių viešųjų skaitmeninių paslaugų kūrimas, plėtra ir atnaujinimas, taikant blokų grandinių, mašininio mokymosi ir dirbtinio intelekto technologijas. (Viešosios institucijos; subsidijos, finansinės priemonės)

Sąveikių sprendimų viešajame sektoriuje diegimas ir

tobulinimas

Sąveikių sprendimų viešajame sektoriuje diegimas ir tobulinimas, įskaitant e-sveikatos paslaugas, siekiant sudaryti geresnes sąlygas piliečiams ir MVĮ naudotis technologijomis ir praktine patirtimi

Duomenų atvėrimas

Viešųjų institucijų duomenų atvėrimas, siekiant paskatinti naudoti šiuos duomenis inovatyviems sprendimams ir skaitmeninėms paslaugoms kurti

Valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavimas

Valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavimas, valstybės informacinių sistemų ir registrų sąveikumo ir integralumo užtikrinimas

Naudojimasis tarptautinėmis mokslo el. duomenų bazėmis

Investicijos į MTEPI veiklai vykdyti reikalingų elektroninių infrastruktūrų plėtrą ir elektroninių išteklių prieinamumo užtikrinimą

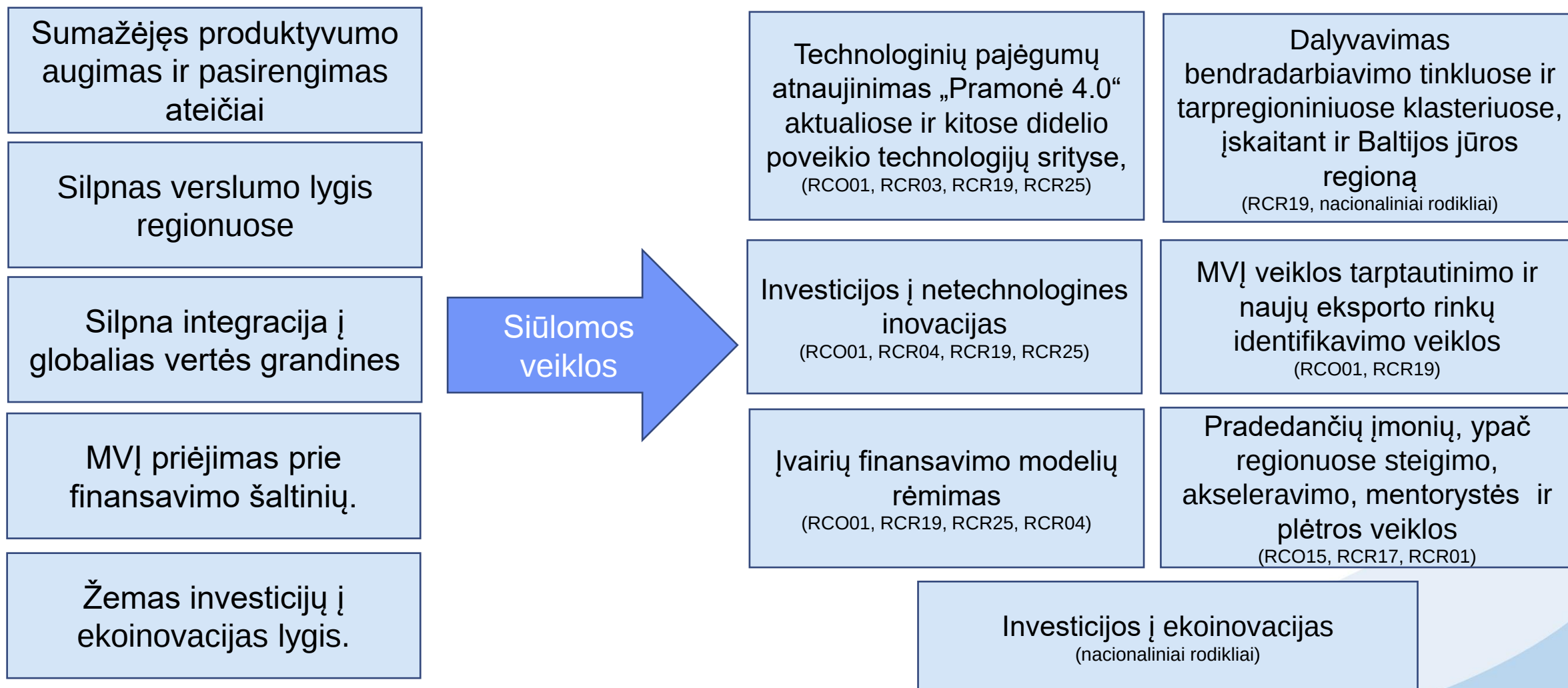
Jungimosi į Europos atvirojo mokslo debesį skatinimas

MVĮ augimas ir konkurencingumas

1.3 uždavinys „Stiprinti MVĮ augimą ir konkurencingumą“

EIMIN

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

EKONOMIKOS
IR INOVACIJŲ
MINISTERIJA

Technologinių pajėgumų atnaujinimas „Pramonė 4.0“ aktualiose ir kitose didelio poveikio technologijų srityse

Technologinių pajėgumų atnaujinimas „Pramonė 4.0“ aktualiose ir kitose didelio poveikio technologijų srityse, sudarant sąlygas masinei inovatyvių produktų gamybai plėtoti ar paslaugoms teikti (MVĮ; subsidijos, finansinės priemonės)

Investicijos į netechnologines ekoinovacijas

Investicijos į netechnologines (prekės ženklų, e-komercijos sprendimų proceso, dizaino, verslo modelių, technologijų audito, skaitmeninimo, technologinius ir pasirengimo aplinkosauginiams reikalavimams auditus ir kt.) inovacijas (MVĮ; subsidijos, finansinės priemonės)

Dalyvavimas bendradarbiavimo tinkluose ir tarpregioniniuose klasteriuose, įskaitant ir Baltijos jūros

Į eksportą orientuotų, į bendrą vertės grandinę susijungusių brandžių klasterių veiklos, skatinančios dalyvavimą tarptautiniuose (įskaitant ir Baltijos jūros regioną) tinkluose ir klasteriuose, įskaitant studijų vizitus, dalyvavimą parodose ir tarptautinėse partnerystėse, narystės mokesčius, rinkodaros strategijas ir kt. (Į bendrą vertės grandinę susijungusių įmonių tinklai (klasteriai)/MVĮ/didelės įmonės; Subsidijos/ finansinės priemonės didelėms įmonėms)

MVĮ veiklos tarptautinimo ir naujų eksporto rinkų identifikavimo veiklos

MVĮ veiklos tarptautinimo ir naujų eksporto rinkų identifikavimo veiklos, įskaitant rinkų tyrimus, rinkodaros veiksmus, ryšių su strateginiais partneriais vystymą, galimybių pristatymą užsienyje, MVĮ produktų sertifikavimą (MVĮ; subsidijos)

Įvairių finansavimo modelių rėmimas

Verslo poreikius atitinkančių finansavimo modelių rėmimas (MVĮ finansavimo priemonių, užtikrinančių finansinių šaltinių prieinamumą verslui) (MVĮ; finansinės priemonės)

Pradedančių įmonių, ypač regionuose steigimo, akseleravimo, mentorystės ir plėtros veiklos

Pradedančių įmonių, ypač regionuose steigimo, akseleravimo, mentorystės ir plėtros veiklos: investicijos į materialųjį ir nematerialųjį turtą, apyvartinį kapitalą, pardavimų ir rinkodaros veiklas, konsultavimą ir darbo erdvės suteikimą (ang. soft landing) (Sparčiai augančios pradedančios MVĮ, antreprenieriai; finansinės priemonės)

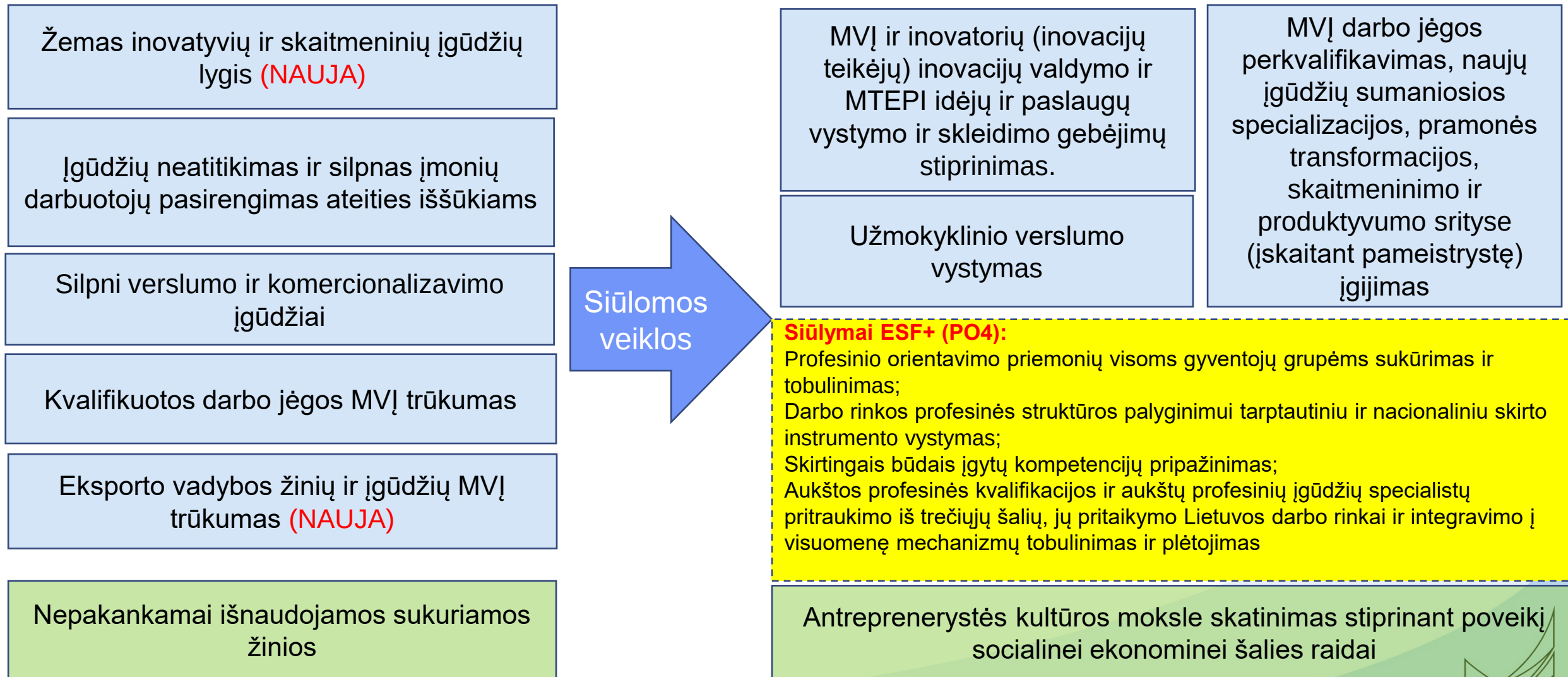
Investicijos į ekoinovacijas

Investicijos į ekoinovacijas ir kitas išteklius taupančias technologijas (MVĮ; subsidijos, finansinės priemonės)

Pažangiajai specializacijai, pramonės pereinamajam laikotarpiui ir verslumui reikalingi įgūdžiai

1.4. uždavinys „Ugdyti pažangiajai specializacijai, pramonės pereinamajam laikotarpiui ir verslumui reikalingus įgūdžius“

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

EKONOMIKOS
IR INOVACIJŲ
MINISTERIJA

MVĮ ir inovatorių (inovacijų teikėjų) inovacijų valdymo ir MTEPI idėjų ir paslaugų vystymo ir skleidimo gebėjimų stiprinimas

MVĮ ir inovatorių (inovacijų teikėjų) inovacijų valdymo ir MTEPI idėjų ir paslaugų vystymo ir skleidimo gebėjimų stiprinimas
(MVĮ, mokslo technologijų parkai; subsidijos)

MVĮ darbo jėgos perkvalifikavimas, naujų įgūdžių sumaniosios specializacijos, pramonės transformacijos, skaitmeninimo ir produktyvumo srityse (įskaitant pameistrystę) įgijimas

Sumaniajai specializacijai įgyvendinti bei pramonės transformacijos iššūkiams spręsti reikalingų įgūdžių ir gebėjimų ugdymas, siekiamos pritraukti į MVĮ darbo jėgos perkvalifikavimas ir kompetencijų tobulinimas
(MVĮ, potencialūs MVĮ darbuotojai; subsidijos)

Užmokyklinio verslumo vystymas

Verslumui Lietuvoje plėtoti būtinų kompetencijų suteikimas ateities žmogiškiesiems ištekliams per užmokyklines verslumo ugdymo realioje aplinkoje sistemas, aukštųjų mokyklų studentų įtraukimo į startuolių įmones bei kitas verslumo kompetencijų ugdymo praktines veiklas (MVĮ, startuoliai, studentai, moksleiviai; subsidijos)

Antreprenerystės kultūros moksle skatinimas stiprinant poveikį socialinei ekonominei šalies raidai

MTEP rezultatų komercinimo gebėjimų ugdymas, skatinant spin-off'ų steigimą ir veiklą

Antreprenerystės diegimas MSI

MTEP žinių panaudojimo valstybės sektoriuje sistemos sukūrimas

Mokslo ir inovacijų vadybos kompetencijų stiprinimas mokslo ir studijų institucijose

Doktorantūros su verslu, tyrėjų versle skatinimas, tarpsektorinės tinklaveiklos skatinimas

MTEP rezultatų komercinimo gebėjimų ugdymas, skatinant bendrų mokslo-verslo, mokslo-viešojo sektoriaus
MTEP projektų vykdymą

*financial
instruments*

Finansinēs priemonēs – efektīvus būdas panaudoti investīcijoms skirtas ES fondu lēšas

Mažiau iškraipoma konkurencija

Grįžtančios lėšos

Bendradarbiavimas

Finansinės priemonės naujuoju programavimo periodu

Išankstinio rinkos vertinimo (*ex ante*) svarba FP įgyvendinimui

Didesnis lankstumas, atsižvelgti į cikliškumą, kad galima būtų greitai reaguoti į rinkos poreikius

Remti FP platesnį spektrą bei derinti su subsidijomis

Toliau skatinti rizikos kapitalo rinkos plėtrą

EKONOMIKOS
IR INOVACIJŲ
MINISTERIJA

AČIŲ UŽ JŪSŲ DĖMESĮ !

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA